اعلام موجودیت حزب نزدیک به لاریجانی با نام جدید

عکس: باشگاه خبرنگاران جوان

شرق: نخستین کنگره حزب رهروان ولایت نزدیک به علی لاریجانی با نام جدید «رفاه ملت» بعد از اماواگرهای بسیار بالاخره روز پنجشنبه برگزار شد. آن هم درحالی‌که تا دو روز پیش از آن، سخنان ضدونقیضی از دو چهره اصلی این حزب و نزدیک‌ترین‌ها به علی لاریجانی شنیده می‌شد. کاظم جلالی، رئیس فراکسیون مستقلین مجلس، گفته بود در جریان حزب نیستم و بهروز نعمتی، عضو هیئت‌رئیسه این فراکسیون، گفته بود دست‌کم ۱۰ بار با او یعنی کاظم جلالی صحبت کرده‌ایم و چند بار هم در حضور لاریجانی صحبت شده. نهایتا نخستین کنگره بدون حضور کاظم جلالی برگزار شد.

نکته تأمل‌برانگیز در ماجرای حزب صرفا تغییر نام یا قایم‌باشک‌بازی چهره‌های نزدیک به لاریجانی درباره درجریان‌بودن یا نبودن جلالی و رئیس مجلس نبود؛ بلکه اصرار عجیب بهروز نعمتی بر مستقل‌بودن حزب است. بهروز نعمتی با تأکید بر اینکه این حزب به هیچ جریانی وابستگی ندارد، گفته است: «آن افرادی که به‌عنوان شورای مرکزی حزب انتخاب می‌شوند، شفافیت را سرلوحه کار خود قرار دهند». احتمالا مقصودش این است که ما نه اصولگرا هستیم، نه اصلاح‌طلب. البته او نگفته است که حزبی با عقبه‌ای متعلق به علی لاریجانی چطور می‌تواند ادعای مستقل‌بودن کند. اگرچه احتمالا تغییر نام هم در راستای همین گذشته‌زدایی انجام شده؛ اما پیش‌بینی می‌شود که علی لاریجانی در پشت پرده نقش پدر معنوی حزب را برعهده بگیرد و حزب رفاه ملت به‌زودی در راستای برنامه‌های سیاسی آتی رئیس فعلی مجلس سمت‌وسو پیدا کند. تشکیل حزب و انجام کار حزبی از سوی نزدیکان علی لاریجانی را نمی‌توان با انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ بی‌ارتباط دانست.

چراغ سبز به زنان و اقلیت‌ها

بهروز نعمتی همچنین در این کنگره گفته این را خواهش من این است که خواهران هم در حزب حضور داشته باشند که می‌توانند دست‌کم پنج نفر باشند که این بستگی به رأی دارد. همچنین بهتر است از قومیت‌های مختلف هم در این حزب باشند تا گستره بیشتری در کشور پوشش داده شود. او همچنین گفته ما می‌خواهیم که برادران‌مان از اقلیت‌های مذهبی هم در حزب حضور داشته باشند و به‌گونه‌ای رفتار شود که همگی در اداره حزب نقش داشته باشند.

دعوت جبهه مستقلین

تأکید نعمتی بر استقلال حزب باعث شده تا رئیس جبهه مستقلین خانه احزاب به استقبال سخنان او برود. این در حالی است که جبهه مستقلین خانه احزاب تا این لحظه کم‌اثرترین جریان حزبی در جابه‌جایی‌های قدرت در کشور بوده است و بعید است که حزب نزدیک به علی لاریجانی به درخواست این جبهه پاسخ مثبت دهد؛ اگرچه ورودشان قطعا به نفع این جریان کم‌رمق و کم‌اثر سیاسی خواهد بود. حشمتیان گفته «با توجه به اینکه جناب آقای بهروز نعمتی سخنگوی هیئت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی هم در این کنگره در معرفی ساختار جدید این حزب اعلام کرده‌اند که می‌خواهند مستقل باشند، این را به فال نیک گرفته و اگر تقاضای مکتوب این حزب از سوی دبیرکل جدید به جبهه مستقلین و اعتدال‌گرایان ارسال شود و علاقه‌مند باشند، در اولین جلسه جبهه رأی‌گیری انجام می‌شود و قبول و رد حزب رفاه ملت را که سال‌ها در جریان اصولگرایی تعریف و اعلام موضع کرده است، به عضویت جبهه مستقلین و اعتدال‌گرایان ایران به رسانه اعلام خواهیم کرد».

کی بود کی بود

«کاظم جلالی»، از نمایندگان نزدیک به لاریجانی، در نشست خبری روز دوشنبه خود گفته بود: «ضمن احترام به آقای نعمتی و دوستانی که در مسیر تشکیل چنین حزبی هستند، بنده و آقای لاریجانی در جریان این موضوع نیستیم؛ حتی یک جلسه هم با این دوستان نگذاشته و در جلسه‌ای حضور نداشتیم».

بااین‌حال فردای آن روز بهروز نعمتی، دیگر نماینده نزدیک به لاریجانی که او هم پیگیر موضوع حزب است، در سخنانی برخلاف آنچه جلالی گفته بود، گفت: «آقای جلالی در همه‌جا رئیس ما بوده و هستند، این یک. دوم اینکه دست‌کم چندین جلسه خود من در خدمت ایشان درباره حزب صحبت کردم. با آقای جلالی دست‌کم بالغ بر ۱۰ جلسه صحبت کرده‌ام. من دو، سه جلسه با دکتر لاریجانی در حضور آقای جلالی که فرمودند [در جریان حزب نیستم]، صحبت کردم؛ ولی جواب درستی از ایشان نگرفتم». با وجود اصرار نعمتی، کاظم جلالی همچنان انکار می‌کند؛ اصرار و انکارهایی که معلوم نیست سرنوشت حزب معروف به حزب لاریجانی را به کجا خواهد برد؛ البته فعلا در حد برگزاری کنگره جلو رفته و باید منتظر آینده بود.

فراکسیون ژله‌ای

جلالی و نعمتی، دو نماینده‌ای هستند که از نزدیک‌ترین‌ها به لاریجانی محسوب می‌شوند؛ چه در بهارستان و چه بیرون از آن. نام هر دو آنها در انتخابات مجلس دهم در فهرست امید که همان فهرست اصلاح‌طلبان بود، قرار گرفت؛ اما بعد از ورود به بهارستان ترجیح دادند در فراکسیون امید حضور نیابند و فراکسیونی موسوم به «مستقلین» تشکیل دهند.آنها خرج خود را از دو طیف سنتی مجلس یعنی اصلاح‌طلبان و اصولگرایان مجلس جدا کردند؛ ولی در تصمیم‌گیری‌های مجلس به خاطر نوع بازی‌شان که اصطلاحا «ژله‌ای» است، می‌توانند تأثیرگذار باشند و در لابی‌ها برای تصمیمات و رأی‌گیری‌ها نقشی تعیین‌کننده ایفا کنند. این فراکسیون البته ارتباط تنگاتنگی هم با «محمود واعظی»، رئیس دفتر فعلی «حسن روحانی»، دارد. جلالی و نعمتی هر دو در گفت‌وگوهای جداگانه با «شرق»، از جلسات‌شان با محمود واعظی در ماه‌های پیش از انتخابات مجلس دهم گفته بودند. «جلالی» گفته بود: «گفت‌وگوهایی بین جریان ما و حزب اعتدال و توسعه بود... . بنده با عنایت به دوستی دیرینه‌ام با دکتر واعظی از طرف جریان خودمان مذاکراتی داشتم... . جلسه‌های ما صرفا با دکتر واعظی و برخی از اعضای حزب اعتدال و توسعه بود و لاغیر...». «بهروز نعمتی» هم دراین‌باره گفته بود: «...از ما دعوت شد و قرار بر این بود فهرست ۱۰-۱۰-۱۰ باشد. ۱۰ نفر اصلاح‌طلب، ۱۰ نفر مجموعه اصولگرایان معتدل و ۱۰ نفر صدای ملت. از سال ۹۲ این جلسه‌ها برگزار می‌شد. آقایان واعظی، جنتی، دکتر جلالی و آقای بانک بودند. نخستین جلسه را مرداد ۹۳ گذاشتیم. برجام در کشور موضوع بسیار مهمی بود و اگر وفاق و همدلی بین مجموعه‌ها نبود، به ثمر نمی‌رسید. آنجا مبنایی شد که ارتباطات بیشتر شود و به‌نوعی کنار هم باشیم تا جلوی تندروی‌ها گرفته شود». این صحبت‌ها حکایت از تعمیق روابط دو جریان لاریجانی و جریان واعظی (اعتدال و توسعه) دارد.

چه کسانی وارد شورای مرکزی شدند

شهاب‌الدین صدر، بهروز نعمتی، قباد افشار، سیدمهدی صادق، حسین وطن‌پور، اسماعیل جلیلی، ایرج عبدی، قاسم‌زاده، علی سیف‌سپه‌وند، عمران علی‌محدث، عباسپور، شهلا میرگلوبیات، سیدشریف حسینی، سیدمجید محمدحسینی، سیدعلی عالیخانی، یدالله موحد، فریدون ساعتی، مهدی مظاهری، حسین گروسی، محمدباقر علیمی و سالار مرادی به‌عنوان شورای مرکزی این حزب انتخاب شده‌اند.

پزشکیان: رفع حصر موجب حفظ انسجام می‌شود

شرق: مسعود پزشکیان نایب‌رئیس مجلس درباره اتهامات به او در جلسه استیضاح صحبت کرده است. او که نماینده قوه مقننه در موضوع مؤسسات مالی و اعتباری بود، در رابطه با تخلفات این مؤسسات هم توضیحاتی داده است. او در این گفت‌وگو که «الهه حمیدی‌کیا» خبرنگار «ایسنا» انجام داده، از لزوم رفع حصر و ممنوعیت‌ها جهت انسجام ملی نیز گفته است. در ادامه بخش‌هایی از مصاحبه نایب‌رئیس مجلس را می‌خوانید:

■ (درباره اتهامات مطرح‌شده در جلسه استیضاح و عذرخواهی پورابراهیمی نماینده کرمان از پزشکیان): زحمت کشیدند! زندگی من و فرزندان من خیلی روشن است. می‌توانند آن را بررسی کنند. جایی که فرزندانم زندگی می‌کنند، وسیله نقلیه‌ای که از آن استفاده می‌کنند و اینکه هیچ‌کدام از آنها در هیچ هیئت مدیره‌ای عضویت ندارند مشخص است. اگر کل این سیستم را بگردند، چیزی نمی‌توانند پیدا کنند.

■ آقای احمدی‌نژاد مصوبه ۱۰ درصد هدفمندی را اجرا نکرد و کاری که ادعایش کمک به محرومان بود، در اجرا به داد مریض‌ها و بیمارستان‌ها نرسید، اما دولت آقای روحانی واقعا کمک کرد و علاوه بر ۱۰ درصد هدفمندی، یک درصد ارزش‌افزوده برای روستاییان و اقشار آسیب‌پذیر هم پیش‌بینی شد. این نگاه دولت نگاه خوبی بود که می‌خواست به مردم کمک کند ولی در اجرا به گونه‌ای پیش رفت که با چالش‌هایی مواجه هستیم.

■ می‌گویند دختر من ۱۰ میلیون تومان حقوق می‌گیرد که دروغ می‌گویند، می‌گویند لیسانس دارد که دروغ می‌گویند و فوق لیسانس است. آقایی که این حرف‌ها را می‌زند بگوید مدرکش مال کدام دانشگاه است، چقدر می‌گیرد و دختر من چقدر می‌گیرد.

■ (درباره اتفاقات و حاشیه‌های جلسه استیضاح وزیر کار): اصولا آقای دکتر لاریجانی نباید اجازه می‌داد استیضاح‌کنندگان وارد این بحث شوند. متأسفانه این بداخلاقی‌ها از زمان آقای احمدی‌نژاد شدت پیدا کرد. او راحت در صحن مجلس شورای اسلامی آمد و چیزی از برادر رئیس مجلس نشان داد... .

■ (درباره بررسی اتهامات مطرح‌شده در جلسه استیضاح در هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان): من که نمی‌توانم بر خودم نظارت کنم! در مورد مواردی که غیر از اتهام به خود من است، موضوع را بررسی می‌کنیم و این مورد هم می‌تواند بدون حضور من بررسی شود... . آیا افرادی که این حرف‌ها را می‌زنند جرئت دارند بگویند چقدر حقوق می‌گیرند؟ چرا به همدیگر تهمت می‌زنیم؟

■ (درباره سؤال از رئیس‌جمهور در مجلس): اگر آن‌طور که ما سؤال می‌کنیم، ایشان هم همان‌طور جواب دهد دعوا می‌شود. این سؤال که چرا بی‌کاری وجود دارد، آیا رئیس‌جمهور باید تنها جواب دهد؟ یا در مورد گرانی ارز مگر فقط رئیس‌جمهور باید جواب بدهد. اگر من باشم موضوع را باز می‌کنم و ممکن است خیلی حرف‌ها را بگویم. وقتی رهبری اقتصاد مقاومتی را مطرح می‌کنند، معنایش این است که ما با مشکلی مواجه می‌شویم؛ پس باید آماده باشیم. ما از نظر اقتصادی با مشکل مواجه خواهیم شد، چه این رئیس‌جمهور باشد و چه رؤسای جمهور دیگری سر کار بیایند. باید خود را مقاوم کنیم و این مقاومت از تعامل ایجاد می‌شود.

■ (درباره رفع حصر و ممنوعیت‌های رئیس دولت اصلاحات): معتقدم اگر می‌خواهیم انسجام کشور حفظ شود باید گره‌های موجود را برطرف کنیم و نسبت به رفع حصر و ممنوع‌التصویری رئیس دولت اصلاحات هم اقدام کنیم. باید با تمام توان به صحنه بیاییم تا انسجام داخلی را تقویت کنیم و مملکت را در مقابل تحریم‌ها و توطئه‌های دشمن واکسینه کنیم. نمی‌شود با دعواکردن مقابل دشمن بایستیم، ما الان چنین انسجامی نداریم. هر کدام از اینها برای خود پشتوانه‌هایی دارند که می‌توانند دست به دست هم بدهند، پشت مقام معظم رهبری بایستند و کشور را به جلو ببرند. چیزی که باید بپذیریم این است که گره‌ها باید گشوده شود.

■ این کار موجب تقویت انسجام و سرمایه اجتماعی می‌شود. ما اوایل انقلاب خیلی تنگنا داشتیم. از نظر مسکن، پوشش، نقلیه و جاده خیلی چیزها نداشتیم ولی هر چه داشتیم برای حفظ انقلاب در طبق اخلاص گذاشتیم. الان نه تنها حاضر نیستیم از داشته‌هایمان بگذریم بلکه توقع ایجاد کرده‌ایم که نداشته‌ها را هم داشته باشیم. انسجام داخلی، تحمل‌پذیری مردم را در مقابل مشکلات افزایش می‌دهد. آنچه من می‌دانم این است که اقتدار ما در انسجام و سرمایه اجتماعی ما و همچنین اجرای عدالت در جامعه است. عدالت چپ و راست، جنسیت، اعتقاد و سلیقه نمی‌شناسد. کسی که می‌خواهد عادلانه رفتار کند باید حتی با دشمنش هم بر اساس عدالت رفتار کند... .

■ (درباره مؤسسات مالی و اعتباری): در حال حاضر سپرده‌گذاران از یک میلیارد به بالا پول‌شان را نگرفته‌اند. این مؤسسات برج، ساختمان و زمین دارند که ما هنوز آنها را نفروختیم. این پول از جیب مردم پرداخت نشده است و وقتی این اموال فروخته شود، شاید بتوانیم سپرده‌های بالای یک میلیارد تومان را هم تسویه کنیم. قاعدتا تا شهریور ماه باید سپرده‌های تا یک میلیارد تومان پرداخت شود که این مساوی با بیش از ۹۹ درصد تمام سپرده‌گذاران است.

■ (درباره ارتباط مؤسسات مالی و اعتراضات دی ماه): بر اساس آمار وزارت اطلاعات در هیچ کدام از شهرها سپرده‌گذاران دخالتی در تجمعات دی ماه نداشتند. اطلاعات مرکز پژوهش‌ها هم با وزارت اطلاعات همخوانی ندارد چون وزارت اطلاعات از تجمع‌کنندگان سؤال کرده است، طبیعتا وزارت اطلاعات این وضعیت را رصد کرده است. [پیش از این کاظم جلالی رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس گفته بود ۷۶ درصد از فراخوان‌های اعتراضات دی ماه گذشته، از سوی ذی‌نفعان مؤسسات مالی صورت گرفته بود.]

انتشار قانون «اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم» در روزنامه رسمی

سال ۱۳۹۴ پس از تصویب قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، ایراداتی به آن گرفته شد؛ این ایرادات در نهایت دولت را مجاب کرد تا در مواردی مانند لزوم مشخص‌شدن دایره شمول جرایم تروریستی، موضوع قانون فوق و لزوم تفکیک افراد با سازمان‌های تروریستی شناخته‌شده از سایر افراد، پیگرد جرایم علیه سازمان‌های بین‌المللی فاقد نمایندگی در ایران و... اصلاحیه‌ای برای آن در نظر بگیرد. لایحه اصلاحیه، در نهایت آذرماه سال گذشته تقدیم مجلس شد و پس از حدود هشت ماه، بعد از تصویب در مجلس، مردادماه جاری از سوی شورای نگهبان تأیید شد. پس از آن «علی لاریجانی»، رئیس مجلس این قانون را برای اجرا به «حسن روحانی»، رئیس‌جمهوری، ارسال و روحانی هم آن را برای اجرا به وزارت دادگستری ابلاغ کرد. پس از ابلاغ روحانی، متن این قانون در روزنامه رسمی کشور منتشر شد. متن قانون اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در ادامه می‌آید:

«قانون اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم؛

ماده۱ـ ماده (۱) قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۱۳ و بند (الف) آن به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های (۱) تا (۴) ذیل، جایگزین تبصره‌های (۱) و (۲) آن می‌شود:

ماده۱ـ تهیه یا جمع‌آوری وجوه یا اموال به هر طریق چه دارای منشأ قانونی باشد یا نباشد و یا مصرف تمام یا بخشی از منابع مالی حاصله از قبیل قاچاق ارز، جلب کمک‌های مالی و پولی، اعانه، انتقال پول، خریدوفروش اوراق مالی و اعتباری، افتتاح مستقیم یا غیرمستقیم حساب یا تأمین اعتبار یا انجام هرگونه فعالیت اقتصادی اشخاص توسط خود یا دیگری برای انجام اعمال زیر یا جهت ارائه به افراد تروریست یا سازمان‌های تروریستی، تأمین مالی تروریسم است و جرم محسوب می‌شود. علاوه بر گروه‌های تروریستی و افراد تروریست، تشخیص تروریستی‌بودن اعمال مندرج در بندهای ذیل برعهده شورای عالی امنیت ملی است:

الف- ارتکاب یا تهدید به ارتکاب هرگونه اقدام خشونت‌آمیز از قبیل قتل، سوءقصد، اقدام خشونت‌آمیز منجر به آسیب جسمانی شدید که دیه آن بیش از یک‌سوم دیه کامل باشد، توقیف غیرقانونی و گروگانگیری اشخاص و یا اقدام خشونت‌آمیز آگاهانه علیه مردم یا به‌مخاطره‌انداختن جان یا آزادی آنها به قصد تأثیرگذاری بر خط‌مشی، تصمیمات و اقدامات دولت جمهوری اسلامی ایران، سایر کشورها و یا سازمان‌های بین‌المللی.

تبصره۱ـ هر شخصی که وجوه یا اموالی را با اهداف مذکور در صدر این ماده تهیه یا جمع‌آوری نماید و قبل از مصرف یا استفاده یا ارائه به افراد یا سازمان‌های تروریستی به‌واسطه عامل خارج از اراده وی قصدش معلق بماند، نیز تأمین‌کننده مالی تروریسم محسوب می‌شود.

تبصره۲ـ هرگاه شخصی قصد ارتکاب جرم موضوع این ماده را داشته باشد و شروع به اجرای آن نماید، لیکن به‌واسطه عامل خارج از اراده وی قصدش معلق بماند، مشمول ماده (۱۲۲) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ می‌شود.

تبصره۳ـ برای تعقیب تأمین‌کننده مالی اقدامات تروریستی علیه افراد حقیقی و حقوقی صرف‌نظر از محل ارتکاب جرم، تابعیت و محل اقامت مجرم مفاد این قانون اجرا خواهد شد. در مواردی که بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها توافق‌نامه معاضدت قضائی و یا هر توافق‌نامه دیگری در زمینه مبارزه با تأمین مالی تروریسم با رعایت اصل هفتادوهفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران وجود داشته باشد، همکاری طبق شرایط مندرج در توافق‌نامه صورت خواهد گرفت. در غیر این صورت، همکاری‌های قضائی و سایر امور مربوط به مبارزه با تأمین مالی تروریسم براساس عمل متقابل صورت می‌گیرد.

تبصره۴ـ تعیین مصادیق اعمال، افراد، گروه‌ها و سازمان‌های تروریستی موضوع این قانون با لحاظ اصل یکصدوپنجاه‌وچهارم (۱۵۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با تأکید بر حق افراد، ملت‌ها، گروه‌ها و یا سازمان‌های آزادی‌بخش با هدف مقابله با سلطه و اشغال خارجی و استعمار و نژادپرستی برعهده شورای عالی امنیت ملی است.

ماده۲ـ ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده۲ـ تأمین مالی تروریسم درصورتی‌که در حکم محاربه یا افساد فی‌الارض تلقی شود، مرتکب به مجازات آن محکوم می‌شود و در غیر این صورت علاوه بر مصادره وجوه و اموال و در صورت عدم وجود عین اموال معادل ارزش آن به‌نفع دولت، به مجازات دو تا پنج سال حبس و جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر منابع مالی تأمین‌شده محکوم می‌شود.

ماده۳ـ متن ذیل به‌عنوان تبصره به ماده (۵) قانون الحاق می‌شود:

تبصره ـ اشخاص موضوع این ماده موظف‌اند حسب دستور مقام قضائی نسبت به مسدودکردن وجوه و توقیف اموال و دارایی‌های افراد، گروه‌ها و سازمان‌های تروریستی و همچنین افراد موضوع قانون مبارزه با پول‌شویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی برابر فهرست اعلامی شورای عالی امنیت ملی اقدام نمایند. در موارد فوری و ضروری که دسترسی به مقام قضائی ممکن نیست، باید برابر فهرست مذکور اقدام نموده و مراتب را ظرف مدت ۲۴ ساعت به مراجع قضائی اعلام کنند.

ماده۴ـ ماده (۱۰) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده۱۰ـ جرایم موضوع این قانون، جرم سیاسی محسوب نمی‌شود.

ماده۵ ـ تبصره (۱) ماده (۱۴) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره۱ـ چنانچه هریک از اشخاص مذکور، وظایف مندرج در این قانون را انجام ندهد، به مجازات معاون جرم محکوم می‌شود و درصورتی‌که در انجام وظایف مرتکب تقصیر از جمله اهمال و سهل‌انگاری شود، به یکی از مجازات‌های درجه هفت محکوم می‌شود. چنانچه مرتکب از اشخاص حقوقی باشد، مطابق ماده (۲۰) قانون مجازات اسلامی عمل خواهد شد. همچنین عدم رعایت فهرست اعلامی شورای عالی امنیت ملی مشمول مجازات این تبصره می‌باشد.

قانون فوق مشتمل بر پنج ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی‌ویکم تیرماه یکهزاروسیصدونودوهفت مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسید».

آینه

جوانان اصولگرا به خدا نامه بنویسند!

● **در گفت‌وگو با مرتضی نبوی:** در کشورهای دیگر یکسری دانشگاه‌های مخصوص وجود دارند که مسئولیت آنها تربیت کادرهای سیاسی است اما ما هنوز یک تشکل خوب نداریم که این کار انجام شود. بعضی دانشگاه‌ها مثلا دانشگاه امام صادق(ع) این کار را تا حدی انجام می‌دهند، ولی نه به صورتی که خیلی کامل و جامع باشد... تجربه بنده از برخوردهای ایشان این است که رویکرد آقای خاتمی هیچ‌وقت یک رویکرد شفاف نبوده است. به‌عنوان مثال در دوران اصلاحات سردبیر ما آقای انبارلویی همیشه می‌گفتند وقتی آقای خاتمی سخنرانی می‌کند، یکسری تیتر و سوتیتر برای ما درست می‌کند و یکسری تیتر و سوتیتر برای جناح خود! به‌عبارتی طوری سخن می‌گوید که همه برای ایشان دست بزنند و هورا بکشند. این هم مشکل کشور را حل نمی‌کند. یک جاهایی ضرورت داشت ایشان جایگاه خویش را درون ساختار انقلاب تثبیت و دفاع کند، سریع به میدان نیامد و موضع نگرفت. البته در مواردی هم خوب عمل و ایستادگی کرد. در مجموع ایشان به هر دلیل عمدتا مواضع شفاف نمی‌گرفت. ضمن اینکه در مقطع هشت سالی که سرکار بودند گاهی خیلی خوب در مقابل اصلاح‌طلبان ایستاد ولی گاهی هم از کسانی که ساختارشکنی کرده بودند، حمایت کرد. موضع غیرشفاف آقای خاتمی باعث شده که نشود به ایشان و مواضع و پیشنهادهایشان تکیه کرد. حتی این روش باعث شد در زمانی که سرکار بودند اصلاح‌طلبان واژه عبور از خاتمی را تکرار کنند. همان‌طور که اختلاف درون اصولگرایان وجود دارد، درون اصلاح‌طلب‌ها شاید بیشتر هم باشد. نهایتا ممکن است هر دو نفر هم یکدیگر را قبول نداشته باشند. حالا اگرچه یک عده همچنان از آقای خاتمی حمایت می‌کنند و همچنان ایشان را در رأس اصلاحات به‌شمار می‌برند، در عمل پایبند نیستند.

گزارش مستند کیهان از نگاه ساندیسی اصلاح‌طلبان به روحانی

● نسبت گردانندگان طیف موسوم به اصلاح‌طلب با نظام و دولت جمهوری اسلامی چیست؟ پاسخ به این سؤال متوقف به این است که بپرسیم آنها اصطلاحا با خودشان و ادعای وفاداری به نظام در کسوت «اصلاح‌طلبی» چندچندند؟ سران این طیف ادعا می‌کنند با نظام و انقلاب هستند اما نظام از ظرفیت آنها استفاده نمی‌کند. یعنی از خود رفع اتهام می‌کنند و نظام را در موضع اتهام می‌نشانند؛ درحالی‌که واقعیت به شهادت برخی فعالان همین طیف، خلاف این است. آنها نه با نظام و نه حتی با دولتی که مدعی حمایت هستند، رو راست نبوده‌اند و همواره به اراده با خویش، در موضع اتهام و خیانت ایستاده‌اند. کمترین نقش را در انتخاب روحانی داشتند اما از او طلبکار شدند و سپس، تقصیرها را گردن روحانی انداختند و خود، شانه خالی کردند.

اقتصاد سیاسی طغیان تورم

● چرا چین، ویتنام و برزیل در مهار تورم موفق بودند اما پرو، نیکاراگوئه، آرژانتین، ونزوئلا، ترکیه و زیمبابوه نه؟ روزنامه نیویورک‌تایمز با بررسی تجارب این کشورها به منشأ سیاسی طغیان تورم پرداخت. به نوشته این روزنامه، اقتدارگرایی فردی و پوپولیستی باعث تضعیف و ازمیان‌رفتن نهادها، رقیبان سیاسی و سرانجام سیستم حقوقی می‌شود. این رویه استقلال بانک مرکزی را به‌عنوان مهم‌ترین نهاد مهارکننده تورم به دلیل مداخله‌های دائمی از بین می‌برد. به همین دلیل است که در برخی از برهه‌ها و اخیرا در ترکیه و ونزوئلا مهار تورم سرکش به مأموریتی غیرممکن تبدیل می‌شود. آمارها نشان می‌دهد که ترکیه در ماه جولای پس از سال‌ها در حال تجربه‌کردن تورم دو رقمی یعنی در حدود ۱۶ درصد است و ونزوئلا نیز طبق آخرین برآورد صندوق بین‌المللی پول تا پایان سال ۲۰۱۸ تورم یک‌میلیون درصدی را میزبانی می‌کند. روزنامه نیویورک‌تایمز به مدل‌های سیاسی چین، ویتنام و برزیل اشاره می‌کند و این دسته از کشورها را ذیل نظام‌های دموکراتیک و دیکتاتوری بوروکراتیک، تقسیم‌بندی می‌کند که در آن به دلیل تداوم نهادها و حاکمیت قانون تورم مدیریت شده است. درواقع اگرچه در مقاطعی در نظام‌های دموکراتیک نیز تورم طغیان کرده، اما طراحی قواعد به‌گونه‌ای است که با تغییر سیاست‌مداران و برنامه‌ها اقتصاد دوباره به ریل بازمی‌گردد... تورم می‌تواند برای اقتدارگرایان بسیار خطرناک باشد... رهبران ویتنام، در دهه ۱۹۸۰ نگران این بودند که تورم منجر به سقوط سیستم کمونیستی شود، ازاین‌رو به سمت اقتصاد بازار محور چرخش پیدا کردند... تحت مدیریت مردان قدرتمند، اقتصاد کمتر به سمت شایسته‌سالاری می‌رود... مقامات رده میانی و سطح پایین می‌دانند که اولین وظیفه آنها این است که کاری انجام دهند که خوشایند مردان قدرتمند باشد تا مورد ستایش و تشویق آنها قرار گیرند... شخصیت‌های دیکتاتور همیشه به اطلاعات دقیق یا توصیه‌های روشنگر دسترسی ندارند. آنها با ایزوله‌کردن خودشان در میان حلقه‌های وفادار و چاپلوس خود قرار گرفته‌اند و در مسیر خطاهای فاجعه‌بار قرار می‌گیرند...

politics@sharghdaily.ir

ادامه از صفحه اول

نکاتی درباره رژیم حقوقی دریای خزر

اما درباره کشتی‌های بازرگانی، بعد از ۱۹۲۱ ایران همیشه فعال بوده و هست و به بنادر روسی دریای خزر دسترسی داشته و دارد؛ همان‌طور که کشتی‌های روسی نیز این امکان را داشته‌اند. پس از انقلاب اسلامی هم جمهوری اسلامی از حقوق کشتی‌رانی تجاری باری و مسافری و نظامی، آن هم با روش‌های مبتنی بر رژیم حقوقی مشاع، استفاده کرده است. ایران و ترکمنستان در جولای ۱۹۹۸ در بیانیه‌ای به رژیم حقوقی کاندومینیوم برای دریای خزر استناد کردند. دولت روسیه نیز تا سال ۱۹۹۸ در مواضع رسمی خود به رژیمی مبنی بر استفاده مشترک از دریای خزر و منع اقداماتی که بدون توافق همه کشورهای ساحلی منجر به تقسیم دریای خزر شود؛ یعنی موضعی که بر مواضع ایران و ترکمنستان بسیار نزدیک بود، تأکید می‌کرد.

۳. درحالی‌که به صراحت در کنوانسیون اخیر در ماده ۵ به پهنه آبی مشترک کشورها در میانه دریا و در فاصله باقی‌مانده در پس از آب‌های داخلی، آب‌های سرزمینی و مناطق ماهیگیری در بین کشورها اشاره می‌شود، اعلام این موضوع از سوی آقای رئیس‌جمهور که روسیه در بهترین حالت بیشتر از ۱۷ درصد از آب‌های خزر را ندارد، این شائبه را پیش می‌آورد که مبادا در مذاکرات بعدی درباره پهنه مشترک نیز قرار است تصمیماتی گرفته شود؛ وگرنه چرا باید از تقسیم و درصد صحبت کنیم؟ البته با هر روشی که تاکنون درباره تقسیم دریای خزر صحبت شده، همواره سهم روسیه مساوی یا بیش از ۱۸ درصد بوده است؛ اما به نظر من سیاست‌های جمهوری اسلامی در دریای خزر مناسب است که به سمت تقسیم متمایل نشود.

۴. همه می‌دانیم که اکنون کشورهای جمهوری آذربایجان، قزاقستان، و حتی ترکمنستان به رژیم مشترک علاقه‌ای ندارند و روسیه نیز در بستر دریا به این سمت گرایش ندارد. به نظر من سیاست‌گذاری تعامل با همسایگان هم منطقی است و هم مبتنی بر منافع ملی ایران و مصلحت آن است که ما با همسایگان شمالی خود روابط نزدیک و بدون مشکلی داشته باشیم.در عین حال نسل‌های قبل در زمینه حفاظت از منافع کشور زحمت کشیده‌اند که باید آن را قدرشناس باشیم. در همه این سال‌ها به‌تدریج در حفظ منافع کشورمان بهتر عمل کرده‌ایم. باید در قلب و ذهن خود این آرمان را حفظ کنیم که استفاده مشترک از دریای خزر به منافع ایران نزدیک‌تر است. البته شرایط امروز جهان و منطقه حکم می‌کند که با مصلحت و انعطاف با همسایگان عمل کنیم.

پیش به سوی ایران دیجیتال

... نخست افزایش سواد رسانه‌ای عموم مردم به منظور پیوستن به کاروان تحول دیجیتال و سپس افزایش سواد رسانه‌ای و درک مدیران و مسئولان برای پیشگام‌شدن در پیوستن به این کاروان پرسرعت. هنوز در برخی از سازمان‌های حاکمیتی و دولتی شاهد مقاومت برخی از مسئولان ارشد یا مدیران میانی در برابر تحول دیجیتالی هستیم که البته دلایل مختلفی دارد. نداشتن درک صحیح از ضرورت پیوستن به کاروان جهانی تحول دیجیتالی‌شدن، قطع برخی از منافع گروهی یا فردی و ترس از نفوذ بیگانگان یا نشت اطلاعات، تنها برخی از دلایل مقاومت‌های فعلی در برابر این تحول است. برای شکستن چنین مقاومت‌هایی و حذف موانع این مسیر، هم نیازمند اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی هستیم و هم گاهی باید با جدیت فرمان ایجابی صادر کنیم. ولی از آنجا که فرصت ما برای پیوستن به این قطار پرسرعت اندک است، باید در ازپیش‌روبرداشتن این مقاومت‌ها تعجیل کرد. در این میان انتظار می‌رود نخبگان و صاحبان رسانه با برشمردن مزایای متعدد و آشکارکردن زوایای پنهان این تحول و تبیین آن به زبان ساده برای مردم بکوشند و با آگاه‌سازی، بستر و شرایط استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های این تحول را در بین آحاد مردم، سیاست‌گذاران و مجریان فراهم کنند. امروز طرح‌های بزرگی نظیر دولت الکترونیک، دولت همراه، شبکه ملی اطلاعات، رجیستری تلفن همراه و سایر طرح‌های ملی در بستر تحول دیجیتال شکل گرفته‌اند و راهگشای مسیر توسعه و برطرف‌کننده موانعی مانند فساد، بوروکراسی و رانت هستند.

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، با رصد دقیق اتفاقات فناورانه در عصر حاضر و پیش‌بینی تأثیرات این تحولات در آینده کشور می‌کوشد با توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات در لبه فناوری از جمله فضای ابری، اینترنت اشیا و داده‌های بزرگ‌مقیاس، خود را برای استفاده از فرصت‌ها و ظرفیت‌های پیش‌آمده به واسطه این تحول جهانی آماده کند؛ علاوه بر این، رسیدن به این هدف با افزایش فهم عمومی جامعه و درک مسئولان و به‌ویژه اتخاذ سیاست واحد در این زمینه امکان‌پذیر است. در غیر این صورت، غفلت از این فرصت با توجه به دامنه گسترده و سرعتی که این انقلاب دارد، دستاوردی جز زیان از عقب‌ماندگی کشور به همراه نخواهد داشت. بنابراین اگر به دنبال نقش و اثرگذاری در جهان و اعتلای فرهنگ و دانش کشور خود هستیم و نمی‌خواهیم سیل تحولات ما را به ناگزیر به ناکجاآباد ببرد، بهتر است تا فرصت باقی است بر این قطار پرسرعت سوار شده و با تحولات جهانی همگام شویم. پس، سوار بر قطار تحول دیجیتال، پیش به سوی ایران دیجیتال.